

indicerer en Medieidomsret, det troer jeg ikke, den gjør, men jeg troer, at Bestemmelsen i § 1 i Grunden indicerer lige saa meget en Medieidomsret, som Bestemmelsen i § 5. Man kan vistnok have den Tillid til Lehnbestidderne, at, ligesom de paa den ene Side ikke ville besvige Lehnet, saaledes ville de paa den anden Side heller ikke gaae Bonden for nær, hvad enten de sælge directe eller indirecte, hvad enten gennem en Mellemmand eller ikke, og hvad enten denne Mellemmand er dem selv, eller hvilkensomhelst anden Mand.

Blechingberg: Ja, vistnok foreligger dette Lovforslag nu i en ganske anden Skikkelse, end da det forlod det ærede Thing, i en saa forskjellig Skikkelse, at jeg efter min Overbeviisning paa ingen Maade kan slutte mig til det. Det første Indtryk, det gjorde paa mig, var, at jeg var bestemt paa ubetinget at stemme mod Loven, men da der blev Spørgsmaal om at amendere den, har jeg deeltaget deri paa den Maade, som de omdeelte Vædringsforslag vise. Naar Discussionen for Dieblisset dvæler ved § 1 og det Vædringsforslag, som af flere ærede Landstingsmænd tilligemed mig er stillet til denne Paragraph, saa maa jeg udbede mig Thingets Tilladelse til et Tilbageblik paa det Forbigangue, hvortil jeg vil knytte mine Bemærkninger over Vædringsforslaget til § 1. Uden at jeg nogensinde har miskendt Fæsteforholdets historiske Betydning eller at det har bevirket, at mangen fattig Bondeskarl har faaet Gaard, som han ellers ikke vilde have faaet den, gif jeg ved at deeltage i at indbringe dette Forslag ud fra den Overbeviisning, at Udbredelse af Selveiendom har navnlig under de nærværende Forhold et ganske overordentligt Værd med Hensyn til Bondestandens aandelige Tilstand og Selvstændighed og med Hensyn til de politiske Forhold her i Landet; men jeg antog tillige, at naar der skulde være nogen Betsignelse ved Udbredelse af Selveiendom, maatte man ønske, at det skete frivilligt og ikke ved Tvang. Nu stod Lehn- og Fideicommiss-Baandet som en stor Stranke med Hensyn til en mægtig Deel af Bøndergodset og var i Befen for, at dette kunde gaae over til Selveiendom og det er min Tanke, ligesom de ærede Herrers, der indbragte Forslaget, at vi maatte

for at fremme et saa vigtigt Siemed gjøre kraftige Skridt for at bortrydde Stranken. For at udrette dette, og for en Deel for at fyldestgjøre Grundlovens § 98, indbragte vi i sin Tid Forslaget. Vi kunde jo ikke overse den fideicommissberettigede Families Silling til det Spørgsmaal, hvorom her var Tale, men jeg antog, at de hidtilgældende Forhold dog i Virkeligheden ere uholdbare, og at naar man aabnede Leilighed til Indflydelse af den frie Concurrence paa Priserne og gjorde den nuværende Besidder ansvarlig og regnskabspligtig for den virkelige Kjøbesum med Afdrag i alt Fald af visse Procenter, saa var Sagens Fremme i selve den fideicommissberettigede Families Interesse. Hvad paa den anden Side Fæsterne angik, da antog jeg, at de ikke kunde fke nogen Uret ved en Foranstaltning i den Retning, Forslaget gif ud paa, efterdi det er en utvivlsom Sandhed, at Fideicommissbaandet er indstiftet ikke for Bondens Skyld, men indstiftet for den fideicommissberettigedes Families Skyld, og hvad Lehnet angaaer, tillige af Hensyn til den daværende Statsforfatning. Men medens jeg saaledes ikke kunde indrømme, at en Lov, naar den blev af det Indhold i det Væsentlige, som jeg gif ud fra, medførte nogen Forurettelse for Fæsterne, antog jeg paa den anden Side, at det er et væsentligt Gode for Fæsterne, at den almindelige Lovgivning aabnede dem Afgang til at kjoibe Gaardene, og forsaavidt de vare bortfæstede, maatte det dog være indlysende for Enhver, at Fæste medfører et saadant Tryk paa Afætningen, at det maatte give Fæsterne særlig Afgang til at komme i Besiddelse af de Gaarde, hvorpaa der hviler Fæste, ligesom man heller ikke kan tvivle om, at de Anstuelser af Humanitet og Billighed, der have gjort sig gjældende i disse Forhold hidtil, ogsaa ville gjøre sig gjældende under Afhændelsen, forsaavidt der hvilte Fæste paa Gaardene. Derfra gif jeg navnlig ud, idet jeg deeltog i Sagens Fremme paa det Standpunkt, hvorpaa den var, da den udgif fra det ærede Thing, og jeg kan ikke tvivle om, at Thingets Majoritet i det Væsentlige har sluttet sig til denne Betragtning af Forholdene, jeg saaledes har tilladt mig at gjentafde i Grindringen. Nu er